

DÜNYADA VE BİZDE VETERİNER ÖĞRETİMİ

Nihal Erk*

1762 de ilk önce Fransada veteriner hekimlik öğretimi yapan bir okulun açılmasından sonra bu öğretimin önemi gittikçe artan bir şekilde anlaşılmaya başlamıştır. Uzun uğraşmalardan sonra ilk okul Lyon'da açılmış ve ikiyüzyıl içinde veteriner okullarının sayısı 181**e yükselmiştir. Bu durumda yaklaşık olarak 1762 den beri hemen her yıl yeni bir veteriner okulu açılmıştır denilebilir.

Son iki yüzyılda teknik ve ekonomik bakımdan dünyanın çehresi büyük değişiklikler gösterirken veteriner öğretiminin önemini kaybetmeyip aksine arttırmasının sebepleri açıktır. Hayvansal ürünlere olan ihtiyacın çok artmış olması ve insan sağlığı ile hayvan sağlığının ortak yönlerinin öğrenilmiş bulunması bu sebeplerin başında gelir. Gene bu sebeplerle ki ikinci Dünya Savaşından sonra kurulmuş olan Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilâtı (Food and Agriculture Organization of The United Nations) ile Dünya Sağlık Teşkilâtı (World Health Organization) veteriner öğretimi ile sıkı sıkıya ilgilidirler.

Birçok ülkelerde yeni mekteplerin açılması devam etmesine rağmen hâlâ veteriner yetersizliği vardır. Bunun için de yeni veteriner okullarının açılması gerekmektedir. Dünyanın bazı bölgelerinde örneğin: Kuzey Avrupa memleketlerinde bu ihtiyaç tam olarak karşılanmış durumdadır. Buna karşılık Afrika, Ortadoğu ve Uzakdoğu'da bazı memleketlerde memleketlerin ekonomik durumlarına paralel olarak veteriner sayısı yetersizdir. Meselâ: Bir Uzakdoğu memleketi olan, fakat ekonomik olarak kalkınmış bulunan Japonyada 14 veteriner okulu ve 18500 veteriner varken daha fazla hayvan popülasyonuna sahip Pakistanda 2 veteriner okulu ve 490 veteriner iş başındadır. Bu durum kıtalarda da göze çarpar. Avrupa kıtası memleketlerinde bulunan yüksek veteriner mekteplerinin toplamı 75, Kuzey ve

* A. Ü. Veteriner Fakültesi Veteriner Tarihi ve Deontoloji Kürsüsü Doçenti.

** Dünya sağlık Teşkilâtı ve Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilâtının yayınladığı "World Directory of Veterinary Schools" un verdiği rakamlara göre, Milliyetçi ve Kızıl Çin rakamlarını içine almaz. D. Breuer ise "Weltkatalog der Veterinärmedizinischen Lehranstalten" de Kızıl Çinde 16, Milliyetçi Çinde 2 Veteriner Okulu bulunduğunu; fakat bu rakamlara tamamen güvenilemeyeceğini de ayrıca belirtmektedir.

N. Erk

Orta Amerika (Kanada, Amerika Birleşik Devletleri, Küba, Dominik Cumhuriyeti, Guatemala ve Meksika) da 30, GüneyAmerikada 24, Asyada 49 (Milyetçi ve Kızıl Çin hariç), Afrikada 4, Avustralyada 2 okul mevcuttur

Veteriner öğretimine olan ihtiyaç önce Avrupa memleketleri tarafından anlaşılmış, daha sonraları bu ilgi dünyanın diğer kısımlarına hayvan yetiştiriciliğine paralel olarak yayılmıştır. Bazı memleketlerde kısa kurslar şeklinde başlayan öğretim az zamanda bugünkü niteliğe ulaşmıştır. Son otuz yılda veteriner hekimliğinin konuları çok genişlediğinden okullar programlarında değişiklikler yapmak zorunda kalmışlardır. Bugün veteriner öğretim süresi dört yıldan aşağı olmamak üzere memleketlere göre değişmektedir. Yazının sonundaki cedvel incelendikte dünya veteriner okullarının çoğunun 5 yıl süre ile öğretim yaptıkları görülür. Tam olarak bilgi edinilebilmiş 38 memlekette 7 sindeki veteriner okullarının öğretim süresi 4 yıldır. Diğerlerinde 4 1/2, 5, 5 1/2, 6 ve bazen daha fazla olmak üzere tanzim edilmiştir.

Veteriner öğretimindeki son elli yılda görülen olumlu gelişmeye iyi örneği Amerika Birleşik Devletlerinde buluyoruz. Bu yüzyılın başında iki yıl olan öğretim süresi üç yıla, Birinci Dünya Savaşından önce de dört yıla çıkarılmıştır. Amerika ve dünyanın birçok memleketlerinde bizde olduğu gibi ilk önceleri okullara giriş isteği azdı. Bunun için de veteriner okullarına girecek olanlarda bugünkü öğretim seviyesi aranamıyordu. Amerikada 1931-1936 yıllarından itibaren veteriner öğretiminden önce bir yıllık hazırlık dersleri görülmesi uygulanmaya başlandı. 1949 da bu veteriner hekimlik öncesi öğretimi 4ki yıla çıkarılmıştır. Diğer birçok memleketlerde bu veteriner hekimlik öncesi (bizde FKB) öğretimi bir yıl süre ile yapılmaktadır.

Topliyabildiğimiz son yayınlardan faydalanarak dünya veteriner okulları hakkında kısa bilgiler kıtalara göre ve alfabetik sıra ile verilecektir.*

AFRİKA

Birleşik Arap Cumhuriyeti

Nüfus	25 365 000
Veteriner Okulları	1**
Toplu veteriner sayısı	1 081
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	3 948 000
küçük baş hayvan	1 999 000
kümes, hayvanları	62 067 000

* Bu konu ile ilgili rakamlar 1959 yılına aittir.

** 1961 de yeni bir veteriner fakültesi daha açılmıştır.

Birleşmiş Arap Cumhuriyetinde öğretim süresi bir yıllık veteriner hekimlik öncesi öğretim* dahil beş buçuk yıldır. Dersler arapça ve ingilizcedir. Okul 1827 de açılmıştır. Akademik yıl Eylülden Mayıs sonuna kadar dokuz ay devam eder. Birinci yıl anatomi dersleri yoktur. Son sınıfa geçen öğrenci yaz aylarında iki ay laboratuvar ve mezbaha tatbikatı yapar. Mezuniyet imtihanlarından önce de yazın iki ay klinik tatbikatı yaptığını belge ile belirtmek zorundadır.

Güney Afrika

Nüfus	14 673 000
Veteriner Okulları	1
Toplu veteriner sayısı	430
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	12 062 000
küçük baş hayvan	43 898 000
kümes hayvanları	14 320 000

Güney Afrikada veteriner öğretimi FKB ile beraber beş yıldır. FKB öğrenimi memleketin herhangi bir üniversitesinde yapılabilir. Dersler ingilizce ve afrika dilindedir. Okul 1920 de açılmıştır. Akademik yıl Şubat-Haziran ve Ağustos-Kasım olarak iki sömestredir. Birinci sınıfta anatomi dersleri yoktur. Mezuniyetten önce öğrenci tatil aylarında altı hafta klinik, üç hafta hükümet veterineri yanında ve üç hafta mezbaha tatbikatı yapmak zorundadır.

Kenya

Nüfus	22 347 000
Veteriner Okulları	1
Toplu veteriner sayısı	185
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	18 939 000
küçük baş hayvan	24 156 000
kümes baş hayvan	9 374 000

Kenyada veteriner öğretimi iki yıllık FKB dahil altı yıldır. Dersler ingilizcedir. Okul 1949 da açılmıştır. FKB yılları fen fakültesinde okunur. Anatomi bu yıllarda okutulmaz. Akademik yıl Temmuz ortasından Nisanın ilk haftasına kadar devam eder ve üç sömestreye ayrılmıştır. Öğrenci son iki yıl tatillerde dokuz ve sekiz haftalık tatbikat yapmak zorundadır.

Sudan

Nüfus	11 459 000
Veteriner Okulları	1

*Veteriner Hekimlik Öncesi öğretimi kısaca FKB şeklinde adlandırılacaktır.

Toplu veteriner sayısı	56
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	9 977 000
küçük baş hayvan	14 138 000

Sudanda veteriner öğretimi FKB yılı ile beraber beş yıldır. Dersler İngilizcedir. Okul 1938 de açılmıştır. Akademik yıl Temmuz başından Mart sonuna kadar olup üç terme ayrılmıştır. FKB yılında anatomi okutulmaz.

Büyük bir kıta olan Afrikada ancak dört memlekette dört veteriner okulu vardır. Afrikada okul bulunan bu dört memleketin nüfus toplamı 73 844 000 dir. Hayvan popülasyonuna gelince kümes hayvanları hariç 129 118 000 dir. 1752 veteriner mevcut olduğuna göre her veteriner 74 000 den fazla hayvan düşmektedir. Afrikanın henüz veteriner okulu bulunmayan ve yeni kurulmuş devletlerinde bu oran daha yüksektir.*

AMERİKA, GÜNEY

Arjantin

Nüfus	20 614 000
Veteriner Okulları	3
Toplu veteriner sayısı	2 000
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	44 506 000
küçük baş hayvan	55 632 000
kümes hayvanları	48 335 000

Arjantinde veteriner öğretimi beş yılda ve portekizce yapılır. En eski okul 1883 te açılmıştır. Akademik yıl Nisanda başlar, okula göre 7 ila 10 ay devam eder, iki sömestredir. Birinci sınıfta mutad dersler yanında anatomi de öğretilir.

Bolivya

Nüfus	3 416 000
Veteriner okulları	1
Toplu veteriner sayısı	56
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	2 227 000
küçük baş hayvan	11 162 000
kümes hayvanları	1 761 000

Öğretim dört yılda ve ispanyolca yapılmaktadır. Okul 1940 da açılmıştır. Akademik yıl Nisan başından Aralık sonuna kadar devam eder. Birinci sınıfta anatomi ve zootekni dersleri de başlar.

* Bu konuda "Report of The International Meeting on Veterinary Education" Food and Agricultural organisation of The United Nations. 1960 da geniş bilgi verilmektedir.

Veteriner eğitimi

Brezilya

Nüfus	64 216 000
Veteriner okulları	8
Toplu veteriner sayısı	2 325
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	85 468 000
küçük baş hayvan	75 374 000
kümes hayvanları	169 102 000

Brezilyada veteriner eğitimi dört yıl süreli ve portekizcedir. İlk okul 1914 te açılmıştır. Akademik yıl Mart başından Kasım sonuna kadar sürer, iki sömestredir. Anatomi dersleri birinci yılda başlar. Son sınıfta ekonomi dersi vardır.

Ekvator

Nüfus	4 169 000
Veteriner okulları	4
Toplu veteriner sayısı	82
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	1 363 000
küçük baş hayvan	2 770 000
kümes hayvanları	3 928 000

Ekvator da veteriner eğitimi beş yıl süreli ve ispanyolcadır. En eski okul 1948 de açılmıştır. Akademik yıl iki sömestre olup Ekim-Şubat ve Mart-Temmuz arasında devam eder. Birinci sınıfta mutad dersler yanında anatomi ve zootekni dersleri başlar. Son yıl ekonomi dersi de okutulur.

Kolombiya

Nüfus	13 824 000
Veteriner okulları	2
Toplu veteriner sayısı	447
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	13 390 000
küçük baş hayvan	2 796 000
kümes hayvanları	13 895 000

Öğretim süresi beş yıldır. Dersler ispanyolcadır. Birinci okul 1921 de açılmıştır. Akademik yıl 10 ay kadar sürelidir ve iki sömestreye ayrılmıştır. Birinci yılda anatomi ve zootekni dersleri de okutulur. Programda ekonomi dersi de vardır.

Paraguay

Nüfus	1 728 000
Veteriner okulları	1
Toplu veteriner sayısı	11
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	3 984 000
küçük baş hayvan	924 000
kümes hayvanları	3 579 000

Paraguayda veteriner öğretimi süresi beş yıldır ve ispanyolca yapılır. Okul 1956 da açılmıştır. Akademik yıl 15 Marttan 15 Ekime kadar sürer. Birinci sınıfta anatomi dersleri de verilir.

Peru

Nüfus	10 524 000
Veteriner okulları	1
Toplu veteriner sayısı	365
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	4 537 000
küçük baş hayvan	24 888 000
kümes hayvanları	12 362 000

Peruda veteriner öğretimi FKB dahil beş yıl sürelidir. Dersler ispanyolcadır. Okul 1946 da açılmıştır. Akademik yıl dokuz ayı geçer. FKB sınıfında anatomi de öğretilmektedir.

Şili

Nüfus	7 465 000
Veteriner okulları	1/2
Toplu veteriner sayısı	395
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	3 364 000
küçük baş hayvan	8 371 000
kümes hayvanları	1 116 000

Şilide veteriner öğretimi altı yıl süreli ve ispanyolcadır. İlk okul 1880 de açılmıştır. Akademik yıl Nisandan Aralığa kadar devam eder ve iki sömestreye ayrılmıştır. Anatomi derslerine birinci yılda başlanır. Son sınıfta tarım ekonomisi okutulmaktadır.

Uruguay

Nüfus	2 700 000
Veteriner okulları	1

Veteriner öğretimi

Toplu veteriner sayısı	445
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	7 433 000
küçük baş hayvan	23 701 000
kümes hayvanları	6 141 000

Uruguayda veteriner öğretimi süresi beş yıldır ve dersler ispanyolcadır. Okul 1903 te açılmıştır. Akademik yıl 15 Marttan 15 Ekime kadardır. Birinci sınıfta anatomi dersleri de verilir. Üçüncü sınıfta ekonomi dersi vardır.

Venezüella

Nüfus	6 512 000
Veteriner okulları	1
Toplu veteriner sayısı	300
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	7 162 000
küçük baş hayvan	3 459 000
kümes hayvanları	11 700 000

Venezüellada veteriner öğretimi beş yılda ispanyolca yapılır. Okul 1937 de açılmıştır. Akademik yıl Ekimden Temmuz a kadar 31 çalışma haftası olarak düzenlenmiştir. Birinci sınıfta anatomi ve zootekni dersleri de okutulmaktadır.

Güney Amerikada Guiana (Fransız, Holanda ve İngiliz) dan başka bütün memleketlerde bir veya birkaç tane veteriner okulu mevcuttur. Toplu olarak 24 okul vardır. Bunlardan 16 sı yani $\frac{2}{3}$ ü 1930 yılından sonra açılmış, oldukça yakın bir geçmişe sahiptirler. Güney Amerikada nüfus toplamı (Guiana hariç) 135 168 000 dir. Kümes hayvanları hariç, hayvan sayısı 382 511 000 dir ve veteriner sayısı 6 436 dır. Bu durumda bir veteriner hekime 59 000 den fazla hayvan düşmektedir. Veteriner sayısının yetersizliğinin sebebini okulların nisbeten yeni tarihlerde açılmış olmasında arıyabiliriz.

AMERİKA, KUZAY

Amerika Birleşik Devletleri

Nüfus	177 700 000
Veteriner okulları	18
Toplu veteriner sayısı	20 861
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	96 492 000
küçük baş hayvan	93 019 000
kümes hayvanları	402 743 000

Birleşik Amerika Devletlerindeki veteriner okullarında öğretim iki yıllık FKB den sonra dört yılda yapılmaktadır. En eski mektep 1879 da açılmıştır. Akademik yıl Eylülden Mayıs veya Hazirana kadar devam eder, iki veya üç devreye ayrılır. Yaz tatillerinde öğrenciler belirli veteriner yanında veya resmî çalışma yerlerinde tatbikat yaparlar.

Dominik Cumhuriyeti

Nüfus	2 894 000
Veteriner okulları	1
Toplu veteriner sayısı	8
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	1 408 000
küçük baş hayvan	2 517 000
kümes hayvanları	4 296 000

Dominik Cumhuriyetinde veteriner öğretimi beş yıl süreli olup okul 1955 yılında açılmıştır. Akademik yıl 12 Ekimden 31 Mayıs'a kadar sürer. Birinci yıl anatomi ve zootekni dersleri öğretilmeye başlanır.

Guatemala

Nüfus	3 652 000
Veteriner okulları	1
Toplu veteriner sayısı	35
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	1 378 000
küçük baş hayvan	1 287 000
kümes hayvanları	5 080 000

Guatemalada veteriner öğretimi bir yıllık FKB ile birlikte altı yılda yapılır. Dersler ispanyolcadır. Okul 1957 de açılmıştır. Akademik yıl 15 ocaktan 31 Ekime kadar devam eder. Birinci sınıfta sadece mutad FKB dersleri okutulur.

Kanada

Nüfus	17 442 000
Veteriner okulları	2
Toplu veteriner sayısı	2 000
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	10 982 000
küçük baş hayvan	6 309 000
kümes hayvanları	82 624 000

Kanadada veteriner öğretimi beş yılı geçmektedir. İlk okul 1862 açılmıştır. Antorio Veterinary College'de öğretim ingilizce, Ecole de Medicine Vé-

térinaire de la Province de Quebec'te fransızcadır. Quebec de birinci yıl FKB sınıfıdır. Akademik yıl sekiz ay kadar olup iki terme ayrılmıştır. Her iki okulda da birinci sınıfta anatomi ve diğer mesleki dersler okutulmaz.

Küba

Nüfus	6 699 000
Veteriner okulları	1
Toplu veteriner sayısı	700
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	4 079 000
küçük baş hayvan	1 764 000
kümes hayvanları	7 234 000

Kübada veteriner öğretimi beş yıl olup ispanyolcadır. Okul 1907 de kurulmuştur. Akademik yıl Ekim başından Haziran sonuna kadar devam eder. Beş yıl sonunda mezun olan veteriner serbest çalışabilmek için bir yıl devlet sığır yetiştirme çiftliklerinde tatbikat yapıp bir de tez vermek zorundadır.

Meksika

Nüfus	33 304 000
Veteriner okulları	3
Toplu veteriner sayısı	508
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	32 784 000
küçük baş hayvan	25 831 000
kümes hayvanları	127 067 000

Meksikada veteriner öğretimi beş yıldır ve ispanyolcadır. İlk okul 1853 te açılmıştır. Akademik yıl 27 Şubattan 31 Ekim'e kadar devam eder ve iki sömestreye ayrılmıştır. Birinci sınıfta anatomi ve zootekni dersleri de okutulur.

Kuzey Amerikada birkaç küçük devlet hariç altı memlekette 26 veteriner okulu vardır. Bunların 18 i Amerika Birleşik Devletlerindedir. Bahis konusu memleketlerde nüfus toplamı 240 591 000 dir. Kümes hayvanları hariç 277 850 000 olan hayvan popülasyonuna karşılık 24 112 veteriner mevcuttur. Bu durumda her veteriner hekime 11500 civarında hayvan düşmektedir.

ASYA

Burma

Nüfus	20 457 000
Veteriner okulları	1
Toplu veteriner sayısı	26
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	6 015 000
küçük baş hayvan	1 086 000

Burmada veteriner öğretimi iki yıllık FKB ile beraber altı yıl süreli ve ingilizcedir. Okul 1957 de açılmıştır. Meslekî dersler FKB yıllarından sonra başlar. Akademik yıl Hazirandan Marta kadar sürer.

Endonezya

Nüfus	90 300 000
Veteriner okulları	2*
Toplu veteriner sayısı	191
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	8 602 000
küçük baş hayvan	10 373 000
kümes hayvanları	97 160 000

* 1960 ve 1962 de olmak üzere Sumatra ve Doğu Cava Üniversitelerine bağlı olarak iki veteriner fakültesi daha açılmıştır.

Endonezyada veteriner öğretimi beş yıl olup öğretim Endonezya dilinde yapılır, fakat yabancı hocalar dersleri ingilizce vermektedirler. İlk iki okul 1946 da açılmıştır. Akademik yıl on ay olup iki sömestreye ayrılmıştır. Anatomi dersleri birinci sınıfta başlar, üçüncü sınıfta Ekonomi dersi okutulur. Beşinci yıl daha çok tatbikatla geçirilmektedir.

Filipinler

Nüfus	24 718 000
Veteriner okulları	1
Toplu veteriner sayısı	336
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	4 933 000
küçük baş hayvan	7 157 000
kümes hayvanları	58 411 000

Filipinlerde veteriner öğretimi altı yıl olup öğretim ingilizcedir. Okul 1910 da kurulmuştur. Akademik yıl Hazirandan Marta kadar devam eder. Meslekî dersler ikinci sınıfta başlar.

Hindistan

Nüfus	402 750 000
Veteriner okulları	16
Toplu veteriner sayısı	5 583
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	206 915 000
küçük baş hayvan	99 583 000
kümes hayvanları	94 682 000

Veteriner öğretimi

Hindistanda veteriner öğretimi dört yılda İngilizce olarak yapılmaktadır. Son zamanlarda hindi dili kullanılışı artmaktadır. En eski mektep 1886 da açılmıştır. Akademik yıl Hazirandan Mart'a kadar olmak üzere mekteplere göre iki veya üç terme ayrılmaktadır. Anatomi ve zootekni gibi meslekî dersler birinci sınıfta öğretilmeye başlar. Son sınıf programında ekonomi dersleri vardır, yaz aylarında iki ay ambulans klinik tatbikatı yapılır.

Irak

Nüfus	6 952 000
Veteriner okulları	1
Toplu veteriner sayısı	47
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	2 690 000
küçük baş hayvan	12 500 000
kümes hayvanları	2 000 000

Irakta veteriner öğretimi beş yıl süreli ve İngilizcedir. 1955 te açılmıştır. Akademik yıl Eylül'den Mayıs sonuna kadar sürer. Meslekî dersler ikinci sınıfta başlar.

İran

Nüfus	20 149 000
Veteriner okulları	1
Toplu veteriner sayısı	478
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	7 471 000
küçük baş hayvan	26 005 000
kümes hayvanları	13 882 000

İranda veteriner öğretimi beş yılda Farsça yapılır. Okulun açılış tarihi 1932 dir. Akademik yıl Eylül'den Hazirana kadar devam eder. Programda ekonomi dersleri de vardır.

Japonya

Nüfus	92 770 000
Veteriner okulları	14
Toplu veteriner sayısı	18 589
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	3 884 000
küçük baş hayvan	4 859 000
kümes hayvanları	50 558 000

Japonyada veteriner öğretimi dört yıl süreli ve Japoncadır. En eski okul 1874 te açılmıştır. Akademik yıl on oniki ay olup iki sömestreye ayrılmıştır.

Mekteplerin çoğunda birinci sınıfta meslekî dersler okutulmaz. Üçüncü sınıfta ekonomi dersi vardır.

Kore

Nüfus	23 852 000
Veteriner okulları	7
Toplu veteriner sayısı	1 136
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	1 679 000
küçük baş hayvan	3 008 000
kümes hayvanları	10 071 000

Kore Cumhuriyetinde veteriner öğretimi dört yıl sürelidir. Dersler Kore dilinde verilmekle beraber ingilizce, almanca ve lâtince de bazı zamanlar kullanılır. En eski okul 1951 de açılmıştır. Akademik yıl Nisandan Marta kadar sürer ve iki terme ayrılmıştır. Anatomi ve zootekni gibi meslekî dersler birinci sınıfta başlamaktadır.

Pakistan

Nüfus	86 823 000
Veteriner okulları	2
Toplu veteriner sayısı	490
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	32 624 000
küçük baş hayvan	16 705 000
kümes hayvanları	34 499 000

Pakistanda veteriner öğretimi FKB dahil beş yıl sürelidir. Dersler İngilizcedir. Birinci okul 1882 de açılmıştır. Akademik yıl Eylül ortasından Haziran ortasına kadardır. FKB öğretiminde meslekî dersler verilmez.

Seylan

Nüfus	9 612 000
Veteriner okulları	1
Toplu veteriner sayısı	115
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	2 120 000
küçük baş hayvan	485 000
kümes hayvanları	2 463 000

Seylanda veteriner öğretimi FKB ile birlikte beş yıl süreli ve İngilizcedir. Okul 1949 da açılmıştır. Akademik yıl Haziran'dan Marta kadar olup onar haftalık üç terme ayrılmıştır. Birinci sınıfta meslekî dersler okutulmaz.

Tayland

Nüfus	21 881 000
Veteriner okulları	1
Toplu veteriner sayısı	109
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	11 733 000
küçük baş hayvan	4 099 000
kümes hayvanları	73 000 000

Tayland'da veteriner öğretimi iki yıllık FKB ile beraber altı yıldır. Öğretim Thai dilinde yapılır. Okul 1938 de açılmıştır. Akademik yıl dokuz ay sürelidir. FKB sınıfında mesleki dersler öğretilmez.

Viet-Nam*

Nüfus	13 790 000
Veteriner okulları	1
Toplu veteriner sayısı	60
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	1 409 000
küçük baş hayvan	2 364 000
kümes hayvanların	3 244 000

Viet-Nam da veteriner öğretimi beş yıldır ve fransızcadır. Okul 1959 da açılmıştır. Akademik yıl 42 hafta ve iki sömestredir. Her sömestre 16 hafta olup 10 haftalık da tatbikat vardır. Birinci sınıfta zootekni, genel ekonomi gibi dersler de okutulmaktadır.

Yukarıda isimleri bildirilen on iki Asya memleketinde** toplu olarak 48 veteriner okulu vardır. Bahis konusu memleketlerin nüfus toplamı 813 754 000 dir. Kümes hayvanları hariç hayvan popülasyonu 628 559 000 olup toplu veteriner sayısı 27 160 tır. Bu duruma göre bütün Asya kıtası bilinen memleketler ortalamasında bir veterinerine 23 500 kadar hayvan düşer. Fakat bu rakam Asya için pek doğru bir ortalama olamaz. Okulların 14 ünün ve veteriner sayısının da yarısından fazlasının (18 589) Japonya gibi ileri bir tek memlekette toplandığı görülür. Yani Asyada ne okullar ne de veteriner hekimler orantılı bir şekilde dağılmış değildir.

Asyada veteriner okullarınının 27 si yani yarısından fazlası ikinci Dünya Savaşından sonra açılmıştır. Bu da gelecekte bu memleketlerde veteriner yetersizliğinin daha iyi önleneceğini göstermektedir.

*Buradaki bilgiler Güney Viet-Nam Cumhuriyetine aittir. Kuzey Viet-Nam hakkında bilgiye raslanamadı.

**Asyanın çok büyük bir parçası olan Çin hakkında bilgi vermek imkânsızdır. Sadece Kızıl Çinde 16, Milliyetçi Çinde 2 veteriner okulu olduğunu D. Breuer bildirmiştir.

AVRUPA

Arnavutluk

Nüfus	1 556 000
Veteriner okulları	1
Toplu veteriner sayısı	113
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	2 546 000
küçük baş hayvan	1 737 000
kümes hayvanları	1 202 000

Arnavutlukta veteriner öğretimi dörtbuçuk yılda arnavutça yapılır. Okul 1952 de açılmıştır. Akademik yıl iki sömestre olup 1 Eylül-30 Aralık ve 9 Şubat-2 Ağustos şeklindedir. Birinci yıl anatomi dersleri de başlar.

Avusturya

Nüfus	7 079 000
Veteriner okulları	1
Toplu veteriner sayısı	1 601
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	2 498 000
küçük baş hayvan	3 333 000
kümes hayvanları	9 777 000

Avusturyada veteriner öğretimi dörtbuçuk yıl sürelidir. Okul 1767 de kurulmuş yani dünyada üçüncü olarak açılmıştır. Akademik yıl iki sömestere 1 Ekim - 31 Ocak ve 15 Şubat-30 Haziran arasında devam eder. Anatomi dersleri birinci yılda başlar.

Belçika

Nüfus	9 104 000
Veteriner okulları	2
Toplu veteriner sayısı	948
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	2 776 000
küçük baş hayvan	1 679 000
kümes hayvanları	16 641 000

Belçikada veteriner öğretimi iki yıllık FKB ile birlikte altı yıldır. İlk açılan okul (1842) Brükseldekidir ve dersler fransızcadır. Diğerinde Holanda dilinde öğretim yapılır. Akademik yıl 42 hafta ve iki sömestredir. FKB yıllarında meslekî dersler okutulmaz.

Bulgaristan

Nüfus	7 798 000
Veteriner okulları	1
Toplu veteriner sayısı	2 203
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	2 364 000
küçük baş hayvan	10 345 000
kümes hayvanları	13 384 000

Bulgaristanda veteriner öğretimi beş yılda ve bulgarca yapılır. Okul 1923 te açılmıştır. Akademik yıl 15 Eylül -30 Aralık ve 15 Şubat-30 Haziran olarak iki sömestredir. Birinci sınıfta anatomi gibi meslek dersleri başlar. Dördüncü sınıfta ekonomi okutulur. Bulgaristanda serbest veterinerlik yoktur.

Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda

Nüfus	52 157 000
Veteriner okulları	6
Toplu veteriner sayısı	4 660
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	11 291 000
küçük baş hayvan	33 617 000
kümes hayvanları	106 605 000

İngilterede veteriner öğretimi beş ile altıbuçuk yıl kadardır. En eski okul 1791 de açılmıştır. Akademik yıl Eylül'den Mayıs veya Hazirana kadar iki sömestre olarak devam eder. Birinci sınıflarda mekteplerin çoğunda FKB dersleri yanında zootekni dersleri de başlar. Mezuniyetten önce öğrencinin altı ay süre ile yaz ayları tatillerinde pratisyen veteriner yanında tatbikat yapması gerekir.

Çekoslovakya

Nüfus	13 559 000
Veteriner okulları	2
Toplu veteriner sayısı	2 050
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	4 796 000
küçük baş hayvan	6 795 000
kümes hayvanları	24 864 000

Çekoslovakya'da veteriner öğretimi beşbuçuk yılda Brno'da çek dilinde yapılır. Košice de ise öğretim slovakçadır. Birinci okul 1919 da açılmıştır. Akademik yıl Ekimden Hazirana kadar iki sömestre devam eder. Anatomi

ve histoloji dersleri birinci sınıfta başlamaktadır. Öğrenci mezuniyet imtihanlarından önce son yıllarda beş, üç ve bir haftalık olarak dokuz hafta tatil tatbikatı yapmak zorundadır.

Danimarka

Nüfus	4 547 000
Veteriner okulları	1
Toplu veteriner sayısı	1 076
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	3 592 000
küçük baş hayvan	6 121 000
kümes hayvanları	27 294 000

Danimarkada veteriner öğretimi altı yılda ve Danimarka dilinde yapılmaktadır. Okul dünyada en erken açılanlardan biridir (1773). Akademik yıl onbuçuk ay ve iki sömestredir. Birinci sınıfta mutad fizik, kimya yanında genetik de okutulmaktadır.

Federal Almanya

Nüfus	52 785 000
Batı Berlin	2 211 000
Veteriner okulları	4
Toplu veteriner sayısı	8 297
Çiftlik hayvanları sayısı	
büyük baş hayvan	13 102 000
küçük baş hayvan	16 448 000
kümes hayvanları	62 267 000

Batı Almanyada veteriner öğretimi dörtbuçuk yılda yapılır. En eski okul 1777 de açılmıştır. Akademik yıl Ekim-Şubat ve Nisan-Temmuz olarak iki sömestreye ayrılmıştır. Birinci sınıf öğrencileri genel olarak Nisan da derslere başlarlar. Bu sınıfta Anatomi dersleri de okutulur. Yaz tatillerinde öğrenci altı haftalık belirli merkezlerde mezbaha ve et kontrolü kursları almak mecburiyetindedir.

Finlandiya

Nüfus	4 416 000
Veteriner okulları	1
Toplu veteriner sayısı	399
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	2 191 000
küçük baş hayvan	944 000
kümes hayvanları	6 581 000

Veteriner öğretimi

Finlandiyada veteriner öğretimi bir yıllık FKB ile birlikte altı yılda yapılır ve dersler fince ve isveçcedir. Okul 1945 te açılmıştır. Akademik yıl Eylülde başlar dört aylık iki sömestre halindedir. FKB sınıfında mesleki herhangi bir ders okutulmaz. Öğretimin son iki yılı Helsinkide binalar henüz tamamlanmadığından İsveç veya Norveçteki veteriner okullarında tamamlanmaktadır.

Fransa

Nüfus	45 097 000
Veteriner Okulları	3
Toplu veteriner sayısı	4 379
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	20 066 000
küçük baş hayvan	17 904 000
kümes hayvanları	97 400 000

Fransada veteriner öğretimi FKB ile beraber beş yıldır. Dünyada ilk veteriner okulu olan Lyon 1762 de açılmıştır. Akademik yıl 1 Ekimden 30 Hazirana kadar sürer. Birinci sınıfta FKB dersleri yanında anatomi, histoloji, fizyoloji ve zootekni dersleri de okutulur. Son yıl programda ekonomi dersi vardır.

Holanda

Nüfus	11 346 000
Veteriner okulları	1
Toplu veteriner sayısı	1 379
Çiftlik hayvanları sayısı :	
büyük baş hayvan	3 592 000
küçük baş hayvan	3 244 000
kümes hayvanları	84 035 000

Holandada veteriner öğretimi bir yıllık FBK ile beraber atlı yılda ve Holanda dilinde yapılır. 1821 de kurulan okulun tarihi oldukça eskidir. Akademik yıl Eylülden Temmuzaya kadar 10 ay süreli ve iki sömestredir. Birinci sınıfta anatomi dersleri başlar. Okulda ekonomi dersleri de okutulmaktadır.

İrlanda

Nüfus	2 846 000
Veteriner okulları	2
Toplu veteriner sayısı	750
Çiftlik hayvanları sayısı:	

büyük baş hayvan	4 918 000
küçük baş hayvan	5 314 000
kümes hayvanları	13 904 000

İrlandada veteriner öğretimi bir yıllık FKB ile birlikte beş yılda yapılır. Birinci okul 1946 da açılmıştır. Akademik yıl onar haftalık üç termi ihtiva eder. Okulların birinde birinci sınıfta anatomi okutulduğu halde diğerinde okutulmaz. Öğrencilerin tatil aylarında en az altı aylık belirli veterinerler yanında tatbikat mecburiyetleri vardır.

İspanya

Nüfus	29 894 000
Veteriner okulları	4
Toplu veteriner sayısı	8 000
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	5 247 000
küçük baş hayvan	25 720 000
kümes hayvanları	32 155 000

İspanyada veteriner öğretimi beş yıl sürelidir. En eski okul 1793 te açılmıştır. Akademik yıl Ekim-Aralık, Ocak-Mart ve Nisan-Haziran olmak üzere üç termi ihtiva eder. Birinci sınıflarda anatomi, histoloji, morfoloji, mikrobiyoloji ve immunoloji gibi dersler de okutulmaktadır.

İsveç

Nüfus	7 454 000
Veteriner okulları	1
Toplu veteriner sayısı	896
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	2 809 000
küçük baş hayvan	2 314 000
kümes hayvanları	11 765 000

İsveçte veteriner öğretimi altı yıldan yedi yıla kadar uzamaktadır. Okul 1821 de açılmıştır. Akademik yıl 11 Eylül-20 Aralık ve 12 Ocak-2 Mayıs olarak iki sömestredir. Birinci sınıfta anatomi de okutulmaktadır.

İsviçre

Nüfus	5 240 000
Veteriner okulları	2
Toplu veteriner sayısı	936
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	1 792 000
küçük baş hayvan	1 532 000
kümes hayvanları	6 490 000

Veteriner öğretimi

İsviçrede veteriner öğretimi beş yıl sürelidir. Heriki okulda da dersler almandadır. Birincisi 1900 yılında açılmıştır. Akademik yıl Ekim-Mart ve Nisan-Temmuz olarak iki sömestredir. Birinci yıl anatomi okutulmaz.

İtalya

Nüfus	49 052 000
Veteriner okulları	9
Toplu veteriner sayısı	7 700
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	10 416 000
küçük baş hayvan	13 709 000
kümes hayvanları	83 700 000

İtalyada veteriner öğretimi dört yıl sürelidir. Okulların en eskisi 1769 da açılmıştır. Akademik yıl, imtihan zamanları hariç, Kasım'dan Temmuza kadar devam eder. Birinci sınıfta anatomi, parazitoloji ve ekonomi gibi dersler de programa girmektedir.

Macaristan

Nüfus	9 953 000
Veteriner okulları	1
Toplu veteriner sayısı	2 250
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	2 724 000
küçük baş hayvan	8 509 000
kümes hayvanları	23 880 000

Macaristanda veteriner öğretimi beş yıldır. Okul 1787 de açılmıştır. Akademik yıl Eylül-Aralık 14 hafta ve Şubat-Haziran 15 hafta olarak iki sömestredir. Birinci sınıfta anatomi dersleri de verilmektedir. Beş yıl içinde okuldaki teorik ve tatbiki öğrenime ilâve olarak ikinci sınıfa geçen öğrenci dört hafta botanik, üçüncü sınıfa geçen öğrenci dört hafta hayvan besleme, dördüncü sınıfa geçen öğrenci üç hafta mezbaha ve beşinci sınıfa geçen öğrenci de altı hafta bir veteriner yanında tatbikat yapmak zorundadır. Üçüncü sınıf programında ekonomi dersi de vardır.

Norveç

Nüfus	3 556 000
Veteriner okulları	1
Toplu veteriner sayısı	596
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	1 221 000
küçük baş hayvan	2 387 000
kümes hayvanları	5 364 000

Norveçte veteriner öğretimi beşbuçuk yıldır. Okul 1936 da açılmıştır. Akademik yıl 1 Eylül-20 Aralık ve 15 Ocak-15 Haziran olarak iki termlidir. Veteriner hekimlik öncesi öğretimle klinik öncesi öğretim birleştirilmiştir ve ikibuçuk yıl devam eder.

Polonya

Nüfus	29 257 000
Veteriner okulları	3
Toplu veteriner sayısı	4 500
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	11 195 000
küçük baş hayvan	15 230 000
kümes hayvanları	123 400 000

Polonya veteriner öğretimi beş yıl sürelidir. İlk okul 1849 da açılmıştır. Akademik yıl Ekimden Hazirana kadar devamlı iki sömestredir. Birinci yıl anatomi ve histoloji de okunur. Son yıl ekonomi dersi vardır.

Portekiz

Nüfus	9 053 000
Veteriner okulları	1
Toplu veteriner sayısı	800
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	1 331 000
küçük baş hayvan	7 096 000
kümes hayvanları	14 758 000

Portekizde veteriner öğretimi beşbuçuk yıldır. Okul 1830 da açılmıştır. Akademik yıl Ekimden Hazirana kadar iki sömestredir. Birinci sınıfta anatomi, histoloji ve embriyoloji hatta parazitoloji gibi dersler okutulmaktadır. Derslerden başka altı ay süreli tatbikat mecburiyeti vardır.

Romanya

Nüfus	18 256 000
Veteriner okulları	1
Toplu veteriner sayısı	*
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	5 806 000
küçük baş hayvan	15 116 000
kümes hayvanları	35 000 000

* Bilgiye raslanmamıştır.

Veteriner öğretimi

Romanyada veteriner öğretimi beşbuçuk yıl sürelidir. Okul 1851 de açılmıştır. Akademik yıl 1 Ekimden 25 Hazirana kadar iki sömestredir. Birinci sınıfta FKB dersleri yanında anatomi dersler de okunur. Beşinci sınıfta ekonomi dersi vardır. Altıncı yıl diploma için tatbikat devresidir.

Türkiye

Nüfus	27 017 000
Veteriner okulları	1
Toplu veteriner sayısı	1 262
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	17 030 000
küçük baş hayvan	55 065 000
kümes hayvanları	27 922 000

Türkiyede veteriner öğretimi FKB ile beraber beş yıl sürelidir. Okul 1842 de kurulmuştur. Birinci yıl FKB dersleri yanında anatomi dersleri de okutulur. Akademik yıl Ekimden Hazirana kadar (imtihan süreleri dahil) devam eder ve iki sömestredir. Son sınıfın ikinci sömestresi teorik ders ihtiva etmeyip tatbikata ayrılmıştır.

Yugoslavya

Nüfus	18 448 000
Veteriner okulları	4
Toplu veteriner sayısı	2 947
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	6 629 000
küçük baş hayvan	16 903 000
kümes hayvanları	27 721 000

Yugoslavyada veteriner öğretimi beş yıl sürelidir. Ljubljana'daki öğretim Slovenya dilinde, diğerlerinde sırpçadır. En eski okul 1919 yılında açılmıştır. Akademik yıl Ekim-Ocak ve Şubat-Temmuz olarak on ayda iki sömestredir. Birinci yıl anatomi, histoloji, embriyoloji ve fizyoloji dersleri de okunur.

Yunanistan

Nüfus	8 258 000
Veteriner okulları	1
Toplu veteriner sayısı	*
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	2 145 000
küçük baş hayvan	14 774 000
kümes hayvanları	1 400 000

* Bilgiye raslanamamıştır. 1933 senesinde Fakültemizin Ankaraya naklinden bugüne kadar 19 Yunanlı öğrenciye veteriner hekim diploması verilmiştir.

Yunanistanda veteriner öğretimi beş yıl sürelidir. Okul 1950 de açılmıştır. Akademik yıl Eylülde başlayıp Ağustosta biter. Birinci sınıfta mutad dersler yanında anatomi, embriyoloji ve histoloji okutulmaktadır. Dördüncü sınıfta ekonomi dersi de vardır.

Rusya

Nüfus	210 500 000
Veteriner okulları	23
Toplu veteriner sayısı	*
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	83 273 000
küçük baş hayvan	987 856 000
kümes hayvanları	482 800 000

Bu memlekette veteriner öğretimi beş yıldan altı yıla kadar değişmektedir. En eski okul 1844 te açılmıştır. Akademik yıl on, onbir aylık süre içinde iki terme ayrılmıştır. Genellikle birinci sınıflarda anatomi, histoloji ve embriyoloji de okutulmaktadır. Daha büyük sınıflarda ekonomi dersi de vardır.

Avrupa dünyanın en küçük kıtası olmasına rağmen en çok sayıda, 54 veteriner okuluna sahiptir. (Rusya hariç).

Gene Rusya hariç Avrupanın nüfus toplamı 429 909 000 dir. Veteriner sayısı toplamı 58 175 dir. Kümes hayvanları hariç hayvan popülasyonu ise 426 919 000 dir. Her veterinerine 7 000 kadar hayvan düşmektedir.

Avrupa hayvan ünitesine göre veteriner ve okul sayısının en az olduğu memleket Türkiye'dir. Yugoslavyada ilk veteriner okulu ancak 1919 yılında açılabilmişken bugün dört okula sahiptir ve veteriner sayısı hayvan popülasyonuna oranlarsa Türkiyedekinin şimdiden 5-6 katıdır. Avrupa da okulların yarısından fazlası (28) 20 inci yüzyıldan evvel açılmıştır. Zaten dünyanın en eski tarihe sahip veteriner okulları Avrupadadır.

OKYANUSYA

Avusturalya

Nüfus	10 061 000
Veteriner okulları	2 **
Toplu veteriner sayısı:	
Çiftlik hayvanları sayısı:	
büyük baş hayvan	16 257 000
küçük baş hayvan	153 974 000
kümes hayvanları	16 600 000

* Rusyada veteriner sayısı hakkında kesin bir bilgiye sahip değiliz. Ogilvie 1956 da bu sayının 20 000 olacağını yazmıştır. Yukarıdaki sebepten ötürü Rusya Avrupa memleketlerinden ayrı olarak mütalâa edilmiştir.

** Melburnda 1961 de üçüncü veteriner okulu açılmıştır

Avusturalyada veteriner öğretimi beş yıldır. İlk okul 1910 da açılmıştır. Akademik yıl Sidneyde dokuz haftalık, Brisbanede on haftalık üçe termi ihtiva eder. Birinci yıl meslekî ders olarak zootekni dersleri de okutulmaktadır.

Bugün için Avusturalyada veteriner sayısı çok yetersiz görünmektedir. Bir veteriner hekime 140 000 den fazla hayvan düşmektedir. Fakat çok yakın gelecekte hayvancılığa çok önem veren bu yeni memlekette eksiklik kapatılacaktır. Hatta bu amaçla 1961 de üçüncü okul açılmıştır bile.

Yazımızın başında da belirttiğimiz gibi Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Organizasyonu (FAO) kurulduğu günden beri dünya veteriner öğretimi ile yakından ilgilenmiş, hatta bu konuda birçok görevler yüklenmiştir. Bu teşkilât 1955, 1957, 1960 ve 1962 de olmak üzere dört defa veteriner öğretimi milletlerarası toplantısı tertiplemiştir. Son iki toplantının düzenlenmesine Dünya Sağlık Teşkilâtı da katılmıştır. Bu toplantıların 1957 ve 1960 dakine Fakültemizden Prof. Dr. Zihni İrençin katılmıştır. 1962 deki panele ise biz yazılarımızla iştirak etmiş olduk.

Bu toplantılarda dünyada veteriner öğretiminin daha iyi ve yeterli yapılma çareleri araştırılmıştır. 1960 ta yapılan en geniş kongrede çok önemli konular ele alınmış ve toplantı sonunda etraflı yayın yapılmıştır. Bunlar arasında özellikle tavsiyeler çok önemlidir. Çok geniş olan tavsiyeler şöyle özetlenebilir.:

1 — Dünyanın her tarafında veteriner yetersizliği göze çarpar. Bunu telâfi için, özellikle gelişmekte olan memleketlerde, süratle yeni veteriner okullarının açılması gerekmektedir.

2 — Okullar memleketin ihtiyacı olan bölgelerde açılmalıdır. Bunlar üniversitelere bağlı olmalı veya aynı otonomiye sahip bulunmalıdırlar. Veteriner fakültelerine girecek olanlardan aranacak öğretim seviyesi enaz diğer fakülteler, meselâ tıp fakültelerine girecekler seviyesinde olmalıdır. Öğretim süresi F K B den sonra en az dört yıl olmalıdır.

3 — Bir veteriner fakültesine yılda 40 dan fazla öğrenci alınmamalıdır. süresi F K B den sonra enaz dört yıl olmalıdır.

4 — Klinik öncesi öğretim tıp fakültelerindeki ile aynı seviyede olmalı, yeni açılan okullarda da bu standartlara riayet edilmelidir. Klinik tatbikatı için yeter sayıda gezici klinikler temin edilmelidir. Zootekni ve tatbiki veterinerlik için de öğrencinin yerinde tatbikat yapması sağlanmalıdır. Ders programları bölgenin ihtiyacına göre düzenlenmeli, konulması ihtiyacı esaslı olarak hissedilince yeni dersler konulmalıdır. Bunun için tatbikatta veteriner işlerini idare eden makamlarla veteriner fakültelerinin işbirliği gerekmektedir.

5 — Birkaç konu hariç veteriner fakültelerinde ders verenler daimi hocalar olmalıdır. Ziyaretçi hocaların gelişi teşvik edilmelidir. Hoca öğrenci oranı, tatbikatlarda öğrencilerin küçük gruplar halinde çalışmalarını sağlayacak şekilde olmalıdır.

6 — Veteriner okullarında öğrenci yetiştirme ve ilmi araştırma işinin bir arada yürütülmesine çok önem verilmeli, her iki konu için gerekli yardımcı malzeme temin edilmelidir.

7 — Tatbikatı icabettiren konularda derslerin en az %50 si tatbikata ayrılmalıdır.

8 — Öğrencinin tatil aylarında en az bir ay pratisyen yanında çalışması istenmelidir.

9 — İmtihanlar konu grupları bittikçe her sömestre veya akademik yıl sonunda yapılmalıdır. İmtihanlar teorik (yazılı veya sözlü) ve tatbiki olmalıdır. Bir konu grubunun imtihanlarını başarı ile vermemiş olan öğrenci ondan sonra gelen derslere devam ettirilmemelidir.

10 — Veteriner öğretimi esnasında hiçbir şekilde ihtisaslaşmaya gidilmemeli, bu ancak veteriner hekim diploması verildikten sonra başlamalıdır.

Bugün bazı veteriner fakültelerinde yukarıdaki tavsiyelere çok uygun görülen öğretim yapılabilmektedir.

Dünya veteriner okullarının pek çoğu (% 70) üniversiteye bağlı bir fakültedir. Geri kalanlar da bu niteliği kazanma yolundadırlar.

Gene bugün veteriner okullarının %78 inde öğretim süresinin beş veya daha fazla yıl süreli olduğu görülür. Daha önceleri dört yıl süreli olanlar da son yıllarda beş yıla çıkarılmıştır (Fransada olduğu gibi).

Veteriner fakültelerinin bir kısmında yıllık giriş adedi 40 ın altındadır. Ankara Veteriner Fakültesinde de bu adet 1960 da 70 e indirilmiştir. Yeni bir fakülte açıldıkda bu rakam standarda daha yaklaştırılabilir.

Mevcudiyetini tam olarak bildiğimiz 181 veteriner okulundan 113 ünde anatomi dersleri birinci sınıfta başlamaktadır. Bazı fakültelerde de zootekni gibi tamamen mesleki dersler daha birinci sınıfta okutulmaktadır. Böyle okulların sayısı 47 dir. Bundan başka 97 fakültede de 1 inci, 4 üncü veya 5 inci sınıflarda ekonomi dersleri okutulmağa ihtiyaç duyulmuş ve programlara konmuştur.

Veteriner fakültelerinin bir kısmında yaz ayları tabikatu mecburiyeti konmuştur. Bugün teknik yüksek öğretimde tatil tatbikatlarına çok önem verildiğine göre bizde de bu noksanlık giderilmeli ve tatbikat durumu yönetmelikçe tesbit edilmelidir.

Veteriner okullarının büyük bir kısmında yukarıda bahis konusu olan tavsiyelerin 9 uncu maddesine önem verilmektedir. Aynı konu guruplarından ilkinin imtihanı verilmedikçe onunla ilgili derslere öğrenci devam ettirilmemektedir. Bu çok önemlidir. Kendi fakültemizde de bunun böyle olması gerekmektedir. Bizde derslere girememek tahdidi konmamış, sadece imtihanlara giremez denmiştir. Bu da meselâ histoloji ve anatomi gibi tıbbın ilk derslerini öğrenmemiş bir öğrencinin bu bilgilere dayanan meselâ patoloji gibi diğer dersleri takibine meydan vermekte bundan hem öğrenci hem de bütünü ile öğretim zarar görmektedir.

Tavsiyelerin 10 uncu maddesine gelince Fakültemiz hariç dünyada hiç bir veteriner fakültesinde bizde 10 uncu sömestredeki kol tedrisatı yoktur ve tavsiye edilmemektedir. Mezuniyetten sonra yapılacak ihtisaslaşma esas tutulmaktadır.

Şimdiye kadar vermiş olduğumuz bilgilerin bir kısmı bir cedvelde toplanmağa çalışılmıştır. Bu cedvel Breuner ve World Directory of Veterinary Schools'dan faydalanılarak hazırlanmıştır.

Sonuç olarak bugün dünyada 181 veteriner okulu ve 118 000 den fazla veteriner hekim vardır. Bu sayılar hergün, bilhassa son zamanlarda gelişme gösteren memleketlerde, artmaktadır. Öğretim de zamana ve ihtiyaca göre hem uzamakta hem de programlarda değişiklik göstermektedir.

Veteriner okulları ve veterinerlerin sayısı memleketlerin ekonomik kalkınmasına paralel bir seviye göstermektedir. Durum böyle olunca ekonomik kalkınmaya karar verdiğimiz şu yıllar içinde bizde de bir veya iki veteriner fakültesinin daha açılmasını beklemek hakkımızdır.

DÜNYA VETERİNER OKULLARI*

Memleket	açıl. yıl	öğr. süresi (yıl)	yılda alın. öğ. sa	Memleket	açıl. yıl	öğr. süresi (yıl)	yılda alın. öğ. sa
AFRIKA				AMERİKA			
Birleşmiş				KUZZEY (dev.)			
Arap Cumhuriyeti	1827	5 1/2	217	Amerika Birle.			
Güney Afrika	1920	5	30	Devletleri (dev.)			
Kenya	1949	6	6	Fort Collins	1907		65
Sudan	1938	5	18	Ithaca	1894		60
AMERİKA, GÜNEY				Lafayette	1959		50
Arjantin		5		Manhattan	1905		70
Bucnos Aires	1904		142	Philadelphia	1884		60
Corrientes	1920		43	Pullman	1899		50
La Plata	1883		142	Stillwater	1947		45
Bolivya	1940	4	24	St Paul	1947		48
Brezilya		4		Tuskegee	1945		36
Belo Horizonte	1932		17	Urbana	1948		50
Curitiba	1931		24	Dominik Cum.	1955	5	10
Niteroi	1936		58	Guatemala	1957	6	30
Nova Iguaçú	1914		43	Kanada		5	
Porte Alegre	1923		16	Guelph	1862		100
Recife	1950		42	St Hyacinte	1886		40
Salvador	1952		25	Küba	1907	5	92
Sao Paula	1953			Meksika		5	
Ekvador		5		Ciudad Victoria			
Guayaguil	1949		22	San Angel	1853		250
Loja	1950		22	Veracruz	1857		15
Portoviejo	1956			ASYA			
Ouito	1948		20	Burma	1957	6	12
Kolombiya		5		Endonezya		5	
Bogota	1921		70	Bogor	1946		150
Manizales	1950		65	Djokjakarta	1946		80
Paraguay	1956	5	26	Filipinler	1910	6	50
Peru	1946	5	80	Hindistan		4	
Şili		6		Bangalore	1958		80
Santiago	1888		50	Bhubaneshwar	1955		20
Valdivia	1955		20	Bikaner	1954		60
Uruguay	1903	4	33	Bombay	1886		75
Venezuela	1937	5	64	Calcutta	1892		60
AMERİKA, KUZZEY				Gauhati	1948		93
Amerika Birleşik Devletleri		2+4		Hissar	1887		85
Auburn	1907		65	Hydrabat	1946		90
Emes	1879		65	Jabalpur	1948		100
Athens	1946		62	Madras	1903		120
College Station	1916		64	Mhow	1955		85
Columbia	1946		30	Mathura	1947		100
Columbus	1885		72	Nagpur	1958		80
Davis	1948		52	Patna	1930		100
East Lansing	1909		64	Tirupati	1955		80
				Trichur	1955		80
				Irak	1955	5	30
				İran	1932	5	60

* 1959 yılındaki durum.

Memleket	Açıldı- ğı yıl	Öğre. süresi yıl	Yılda alınan öğ. s.	Memleket	Açıldı- ğı yıl	Öğre. süresi yıl	Yılda alınan öğ. s.
Japonya		4		Finlandiya	1945	6	22
Fuchu	1885		35	Fransa		5	200
Kagoshima	1939		30	Alfort	1765		
Miyazaki	1925		30	Lyon	1762		
Morioka	1902		50	Toulouse	1828		
Musashino	1881		180	Holanda	1821	5	
Naka-cho	1940		40	İrlanda		5	
Ohibiro	1941		40	Dublin (Trinity College)	1954		10
Sagamihara	1890		80	Dublin (Un Coll.)	1946		50
Sakai	1949		40	İspanya		5	
Sappora	1918		40	Cordoba	1847		8
Shimonoseki	1883		30	Leon	1852		21
Tokyo Ün.	1874		15	Madrid	1793		23
Tokyo Nihon Üniversitesi	1949		80	Zaragoza	1847		9
Tottori	1939		35				
Kore		4		İsveç	1821	6-7	30
Cheju	1954		40	İsviçre		5	
Chinju	1955		40	Bern	1900		11
Iri	1951		40	Zürich	1902		14
Kwangju	1951		40	İtalya		4	
Seoul Ziraat Kolleji	1950		40	Bologna	1784		22
Seoul National Un.	1953			Messina			17
Taegu	1954		40	Milano	1789		21
Pakistan		5		Napoli	1798		
Lahore	1882		150	Parma			
Mymensingh	1947		250	Perugia	1700		12
				Pisa			9
				Sassari	1927		5
				Torino	1769		7
Scylan	1949	5	7	Macaristan	1787	5	140
Tayland	1938	6	30	Norveç	1936	5 1/2	20
				Polonya		5 1/2	
Viet-Nam	1959	5	20	Lublin	1944		90
				Warszawa	1849		90
AVRUPA				Wroclaw	1945		90
Arnavutluk	1952	4 1/2	30	Portekiz	1930	5 1/2	27
Avusturya	1767	4 1/2	79	Romanya	1851	5 1/2	100
Belçika		6		Türkiye	1842	5	150*
Cureghem-Bru- xelles	1832		29	Yugoslavya		5	463
Gent	1934		56	Beograd	1936		
Bulgaristan	1923	5	160	Ljubljana	1955		
Büyük Britanya		5-6 1/2		Sarajevo	1950		
Bristol	1946		30	Zagreb	1919		
Cambridge	1949		30	Yunanistan	1950	5	30
Edinburgh	1823		50-55	Rusya		5-6	
Glasgow	1862		40-45	Alma-Ata	1929		275
Liverpool	1904		35	Ashkhabat	1930		50
London	1791		65	Erivan	1928		75
Çekoslavakya		5 1/2		Frunze	1933		50
Brno	1919		150	Kaunas	1936		75
Kosice	1949			Kirov	1930		50
Danimarka	1773	6	70	Leningrat	1919		
Federal Almanya		4 1/2		Lvov	1881		75
Berlin	1951		50	Moscow			150
Giessen	1777		72	Novocherkassk	1916		75
Hannover	1778		95	Omsk	1918		250
München	1790			Orenburg	1930		75
				Riga	1919		50
				Stavropol	1939		50

* Türkiyede 1960 dan itibaren 70 öğrenci alınır.

Memleket	Açıldı- ğı yıl	Öğre. süresi yıl	Yılda alınan ög. s.	Memleket	Açıldı- ğı yıl	Öğre. süresi yıl	Yılda alınan ög. s.
Rusya (dev.)				Rusya (dev.)			
Sverdlovsk	1940		50	Ulyanovsk	1943		50
Semipalatinsk	1951		150	Vitebsk	1924		200
Tartu	1948		35	Voronezh	1926		50
Samarkant	1929		100	OKYANUSYA			
Ufa	1844		50	Avusturalya		5	
Ulan-Ude	1936		125	Brisbane	1936		45
				Sydney	1910		25

S u m m a r y

World Veterinary Education

In this paper the recent developments in the field of veterinary education have been reviewed. The durations and the characteristics of the training courses in the existing veterinary schools have been discussed.

L i t e r a t ü r

- 1 — **Breuer, D.:** *Weltkatalog der Veterinärmedizinischen Lehranstalten.* Inaug. dirs., Hannover, 1957.
- 2 — *Canada Hopes for the Third Veterinary College.* J. Amer. Vet. Med. Ass., Vol. 141, No: 2, 432, 1962.
- 3 — *New Veterinary School Established in Brasil.* J. Amer. Vet. Med. Ass., Vol 140, No: 1, 1962.
- 4 — **Osborne, H. C.:** *The Teaching of Clinical Veterinary Medicine.* J. Amer. Vet. Med. Ass., Vol 142, No: 8, 888, 1963.
- 5 — **Pritchard, N. R.:** *Aproposol For a Change in Veterinary Educaion to Better Meet The Needs of a Changing Profession.* J. Amer. Vet. Med. Ass., Vol 140, No: 12, 1962.
- 6 — *Report of The International Meeting on Veterinory Education.* Food and Agriculture Organization of The United Nations, 1960.
- 7 — *Report of The First Meeting of The FAO/WHO Expert Panel on Veterinary Education.* Food and Agriculture Organization of The United Nations, 1962.
- 8 — *World Directory of Veterinary Schools.* World Health Organization, Geneva, 1963.